

RÍMSKA RÍŠA

Vznik republiky v starom Ríme a čiastočná vláda ľudu bola na vtedajšie časy veľmi pokroková myšlienka, ku ktorej sa v budúcnosti pripojili mnohé štáty sveta. Napriek tomu sa túto formu vlády nepodarilo Rimanom udržať navždy. Republika trvala len o niečo dlhšie ako 530 rokov, potom ju vystriedalo nové štátne usporiadanie – cisárstvo. Už v čase republiky mal Rím funkciu diktátora. Diktátor bol volený senátom a do úradu nastupoval len v časoch vážneho ohrozenia štátu. Rimania zastávali názor, že v čase krízy je vhodnejšia vláda jediného človeka s neobmedzenou mocou.

GAIUS IULIUS CAESAR

Jeden z najmocnejších mužov starovekého Ríma, vojvodca a politik. Po prevzatí moci v Ríme začal so spoločenskými reformami a nechal sa zvoliť doživotným diktátorom. Rím sa tak ocitol pod vládou jedného muža. Z jeho mena pochádza titul – caesar – cisár.

AUGUSTUS

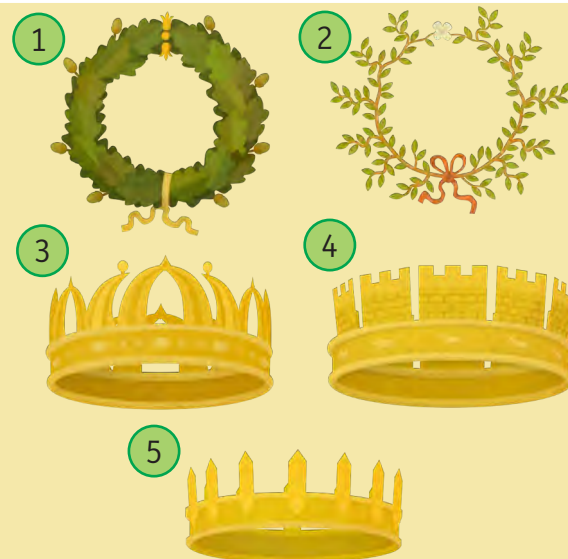
Nástupcom Caesara a prvým vládcom Ríma, ktorý sa mohol nazývať cisár, bol Augustus. Za jeho vlády sa postupne oslabovala moc senátu aj ľudu. Vláda nad Rímskou ríšou prešla postupne do rúk cisára a armády. Vavrínový veniec na hlave bol symbolom moci. Po smrti bol Augustus prehlásený za boha a bol po ňom pomenovaný ôsmy mesiac v roku.

VENCE A KORUNY

Mali symbolický význam, dávali sa ako vyznamenania vojakom a vznešeným občanom za mimoriadne činy. Majiteľ ich nosil pri slávnostných príležitostiach.

1. Koruna **civica** sa udeľovala za záchranu života rímskemu občanovi.
2. Korunu **obsidionalis** dostával veliteľ vojska, ktorý zachránil armádu alebo obležané mesto.
3. Korunu **navalis** získal námorník, ktorý ako prvý vstúpil na nepriateľskú loď.
4. Koruna **muralis** patrila tomu, kto ako prvý vstúpil za nepriateľské hradby dobývaného mesta.
5. Korunu **castrensis** dostával vojak, ktorý ako prvý prenikol do nepriateľského tábora.

ROZDELENIE SPOLOČNOSTI V RÍME

Už sme si povedali, že v spoločnosti existovali patricijovia a plebejci, dve rôzne skupiny obyvateľstva podľa pôvodu. Celá spoločnosť v Rímskej ríši bola však rozdelená ešte viac podľa významu a bohatstva obyvateľov Ríma.

1. Najvyššie postaveným človekom v čase Rímskej ríše bol cisár. Mal v rukách všetku moc a rozhodovanie o štátnych záležitostiach.

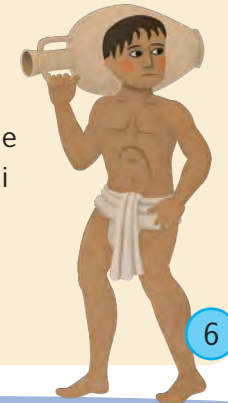
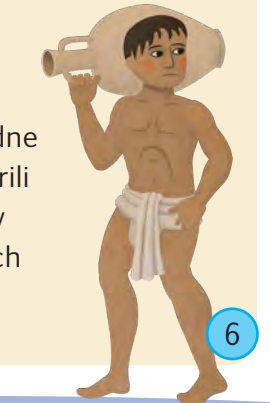
2. Patricijovia boli na vrchole spoločenského rebríčka. Tvrдили o sebe, že pochádzajú z urodzených rodov, ktorých korene siahajú až do čias založenia Ríma.

3. Medzi najvyššie postavených obyvateľov Ríma patrili vojaci, ktorých moc v čase cisárstva ešte vzrástla.

4. Ďalšou spoločenskou vrstvou boli plebejci z radov remeselníkov. V čase cisárstva sa skončilo mnoho ich vydobytých privilégií z obdobia republiky.

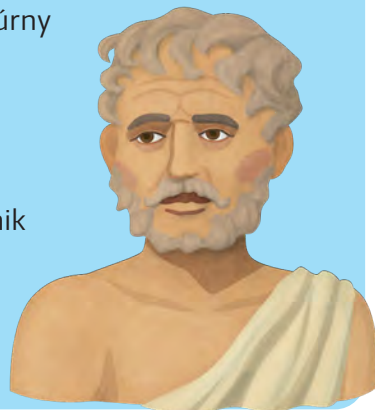
5. Poľnohospodári sa svojou prácou starali o nasýtenie rímskych občanov. Napriek tomu boli jednou z najchudobnejších vrstiev v starovekom Ríme.

6. Na úplnom spoločenskom dne sa nachádzali otroci. Nepatrili medzi slobodných občanov a museli pracovať pre svojich vlastníkov.

SENECA

Ak ide o práva slobodných občanov, bola cisárska éra tou horšou časťou rímskej histórie. Ale práve v týchto časoch zaznamenal Rím najväčší územný a kultúrny rozmach. Darilo sa tu aj filozofom. Jeden z najznámejších tých čias bol Seneca. Bol súčasne dramatik, básnik a spisovateľ.

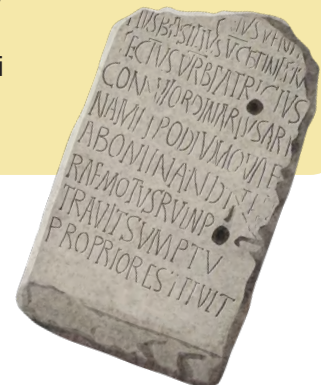
SNUBNÝ PRSTEŇ

Prví, kto používali ako symbol zasnúbenia prsteň, boli starí Egypťania. Dnešná tradícia snubných prsteňov však pochádza pravdepodobne z antiky. V starovekom Ríme slúžil prsteň ako symbol, že ženich zveril žene majetok. Nosila ho však len na verejnosti. Doma a pri práci nosila železný prsteň v tvare kľúča, ktorý symbolizoval, že zverený majetok môže byť darcom kedykoľvek uzamknutý.

NOVINY

Kamenná obdoba dnešných novín. Rimania dôležité správy pre občanov tesali do kameňa.

RÍMSKA RÍŠA SA PO LATINSKY NAZÝVALA IMPERIUM ROMANUM.